

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

عزیز محمد ہدایتی
پہر کعبۃ العیشاق
یا حاضر

فاکپی سے لیا و مطفر علیہ خطا

۱۳۶۷

© Revak Kitabevi, 2017

Tüm hakları Revak Kitabevi'ne aittir.

Revak Kitabevi: 40

Celvetîlik Serisi: 2

Devr-i Dâim

[Vâridât-ı Seyyid Mustafa Hâşim el-Üsküdârî]

Seyyid Hâşim Baba

Yayına Hazırlayan: Kahraman Özkök

ISBN: 978-605-82775-2-6

Sertifika No: 23108

1. Baskı: Ekim, 2017

Kapak Tasarımı: Togay Kazım Ataç

Sayfa Düzeni: Revak Kitabevi

Baskı & Cilt: Step Ajans Matbaacılık Ltd. Şti.

Göztepe Mah. Bosna Cd. No:11

Mahmutbey-Bağcılar, İstanbul

Tel: 0212 446 88 46 E-mail: stepajans@stepajans.com

Matbaa Sertifika No: 12266

Ön kapakta: Seyyid Hâşim Baba'nın temsili resmi.

(Togay Kâzım Ataç)

Arka kapakta: Horasânî tâc minyatürü.

(Minyatür: Türkan Ekinci; Hat: Salim Hamidi)

Besmele: "Bismillâhirrahmânirrahîm"

Seri Levhası: "Yâ Hazret-i Pîr Ka'betü'l-Uşşâk Azîz Mahmûd
Hüdâyî kaddesallahu sırrahu'l-âli" (Ali Alparslan)

<http://www.revakkitabevi.com>

Adres: Aziz Mahmut Hüdayi Mahallesi

Tepsi Fırın Sokak. Şifa Apt. 12/3

Üsküdar, İstanbul

Tel: 0216 342 47 97 Fax: 0216 342 95 92

E-mail: info@revakkitabevi.com

Devr-i Dâim

[Vâridât-ı Seyyid Mustafa Hâşim el-Üsküdârî]

Seyyid Hâşim Baba

Yayına Hazırlayan
Kahraman Özkök

Revak Kitabevi
İstanbul, 2017

İÇİNDEKİLER

Takdim / i

I. Devr-i Dâim (Vâridât - Sadeleştirilmiş Metin)

Mukaddime / 3

1. Nasihatnâme / 12

2. Esrarnâme / 14

3. Melâmet Mesleğindeki Kıyamet Çeşitleri / 18

4. Aşk Kadîmdir / 20

5. Hazret-i Mûsâ'nın Sırrı / 22

6. Kadir Gecesi'nin Sırrı / 24

7. Hazret-i İnsan / 25

8. Üç Ufuk: Mercan, Hurma Ağacı, At / 34

9. Melâmîlerin Tavırları ve Sırları / 36

10. Kurbiyet Sahiplerinin Mesleği / 42

11. Başlangıç ve Son / 45

12. Hakk'ın Hânesi / 52

13. Bismelenin Sırları / 55

14. Rüya Hâli / 58

15. Gaybî Haberler / 62

16. İki Denizin Birbirine Kavuşması / 64

Mektuplar / 65

II. Vâridât-ı Seyyid Mustafa Hâşim el-Üsküdârî (Orijinal Metin - Transkripsiyon)

Mukaddime / 77

1. Vâlidim azîzim hazretlerinin emirleriyle
hulefâlarından İznikmîdî Şeyh Abdullâh
Efendi'ye tahrîr olunan nush-nâmedir. / 85
2. Esrâr-nâme / 87
3. Vâridât-ı İlâhiyye Der Beyân-ı Kiyâmet-i
Mütenevvi'a Alâ Mesleki'l-Melâmiyye / 90
4. Aşk-ı İlâhiyye Vâridâtü'l-Melâmiyye / 92
5. Vâridât-ı İlâhiyye li's-Seyyidi'l-Îmâmi'l-Melâmiyye / 94
6. Nûru'l-Bedr fî Sırrı Leyleti'l-Kadr / 96
7. Vâridâtü'l-Îlâhiyye Mensûrâtu'l-Melâmiyye / 97
8. Vâridât-ı İlâhiyye Alâ Mesleki'l-Melâmiyye
Der Beyân-ı Ufk-i Selâse / 105
9. Etvâru'l-Melâmiyyûn ve Esrâru'l-Îlâhiyyûn / 107
10. Meslekü'l-Mukarrebîn / 112
11. Mebde-i Sırrî'l-Masûn ve Netîce-i Hayrî'l-Kurûn / 115
12. Vâridât-ı İlâhiyye / 121
13. Besmele-i Şerîfe Esrâr-ı Latîfe / 124
14. Hâl-i Rü'yâ / 127
15. Vâridât / 131
16. Merace'l-Bahreyn / 133

Ekler:

I. Ba'zı tâlibe irsâl buyurdukları tezkere sûretleridir. / 135

II. Fotoğraflar

1. Mihrap içinde Celvetî tâci çizimi / 145
2. Kutbî Hasan Baba'nın temsilî resmi / 146
3. Horasanî Bektaşî kutub tâci / 147

4. Kutbî Hasan Baba'nın kabr-i şerîfi / 148
5. Hâşim Baba'nın türbesi başında Yusuf Fâhir Baba
çerağ uyandırırken / 149
6. Hâşim Baba'nın türbesi içindeki sandukalar / 150
7. Hz. Hâşim'in türbesinin dıştan görünümü / 151
8. Bandırmalı Dergâhı'nın harem kısmı / 152
9. Bandırmalı Dergâhı'nın türbe ve selâmlık kısmı / 153
10. Bandırmalı Dergâhı'nın cümle kapısı / 154
11. Hâşim Baba'nın kabr-i şerîfi, 1997'den önce / 155
12. Hâşim Baba'nın kabr-i şerîfi, dergâhın yıkımından
sonraki ilk görünümü / 156
13. Hâşim Baba'nın kabr-i şerîfinin bugünkü hâli / 157
14. Bandırmalı Dergâhı'ndan nakledilen kabirler / 158
15. Selim Baba'nın kabr-i şerîfi / 159
16. Şeyh Siyahî Mehmed Efendi'nin kabr-i şerîfi /160

Devr-i Dâim

[Vâridât-ı Seyyid Hâşim Mustafa el-Üsküdârî]

(Sadeleştirilmiş Metin)

MUKADDİME

Bismillâhirrahmânirrahîm

Seyyid Hâşim el-Üsküdârî'nin tarikat silsilesi şöyledir: Babası Seyyid Şeyh Pîr-i Sânî Yûsuf el-Bandır-mavî el-Üsküdârî; onun babası Şeyh Hâmid el-Morevî el-Bandır-mavî el-Üsküdârî; Şeyh Veliyyüddîn el-Mücâhid et-Tobhânevî; Şeyh Muhammed Fenâî (Cennet Efendi); Hazret-i Pîr Seyyid Aziz Mahmud Hüdâyî el-Üsküdârî.

Besmeleyle hamd ü şükre mazhar oldu Mustafâ

Böyle zât-ı Hânedân'ı kim ide medh ü senâ

İmtisâl-i emr için sallû aleyhi ve's-selâm

Salla'l-lâhümme ve sellim rûha külli'l-enbiyâ

Dört insanlık rütbesi, dört unsur ve dört tabiat üzeredir: Beşeriyet, melekîyet, rubûbiyet sırrı, ulûhiyet sırrı. Kişi bu rütbelerden hangisindeyse, o rütbenin kelâmına mazhar olup, mazhar olduğu rütbeden söz söyler. Beşeriyet kelâmına mazhar olan, sadece beşeriyet rütbesinden söz söyler. Melekîyet kelâmına mazhar olan, hem melekîyet hem beşeriyet rütbesinden söz söyler. Rubûbiyet sırrı kelâmına mazhar olan, hem rubûbiyet hem melekîyet hem de beşeriyet rütbelerinden söz söyler. Ulûhiyet sırrı kelâmına mazhar olan ise, ulûhiyet, rubûbiyet, melekîyet ve beşeriyet rütbelerinden söz söyler. Melâmî büyükleri bu dört mertebeyi; hakikat ehli, marifet ehli, tarikat ehli ve şeriat ehli olarak isimlendirmişlerdir.

{7}

Hazret-i İnsan

Ey nübüvvet güneşinin doğduğu yerin sırrına vâkîf ve velâyet güneşinin battığı yerin nuruna tâlip olan! Nübüvvetin zâhiri olan tertemiz şeriatı, delilsiz ve tevilsiz tasdik ve ikrar etmek vâcib olduğu gibi; hakikat tâlipleri için, nübüvvetin bâtını olan büyük velâyeti delilsiz ve tevilsiz tasdik ve ikrar etmek de vâcibtir.

Zuhur ağacının tohumu olan ilahî ilmin evveli dem, âhiri âdemdir. Sûfiler, kendilerine mâlum olan ilk zuhur mertebesini bir rütbe olarak kabul edip, her bir demin an be an yenilenen libâsını ve değişen tavrını da rütbeden saymışlar ve her rütbenin başka bir şekil almasını bir âlem bilmişlerdir. Her bir âlemin zuhur yerine bir özellik atfederek, kimi nuranî kimi zulmanî olan on sekiz bin âlemi mertebelerine göre beşe taksim edip, bunlara *hazarât-ı hamse* demişlerdir. Lâkin anlayışları, vicdanî ilimlerinin zuhurunun ihâta ettiği kadardır. Çünkü her bir şahsın malûmu ilmine göredir, ilim ise malûma tâbidir. İyi anla! Yüce Melâmîlere göre ise, vicdan ilmi ve irfan zevki başka bir şeydir. Ehline malûmdur.

Sûfilerin meslek ve meşrebi, Hazret-i İsa'nın mesleği üzere, riyâzat, halvet, müşâhedat, mücâhedat, evrâd, ez-kâr, esmâ, envâr, nefsi tezkiye, kalbi tasfiye, terk ve uzleti tercih etmektir. Onlar, nübüvvetin zâhirine bağlıdırlar ve ahkâmıyla amel ederler.

Tahkik ehli yüce Melâmîlerden zuhur eden Hâtemü'l-Evliya, kendisinden evvelkilerin ve sonrakilerin vârisidir. "*Allah'ın ahlâkıyla ahlâklanın.*" sırrı ile irşada mazhar olarak zuhur ederler. Hâtemü'l-Enbiya'nın meslek ve meşrebi üzere, eşyânın hilkatine vâkîf, tüm menzilleri keşfetmiş, terki terk etmiş, tüm mertebe ve menzilleri geçmiş-

{11}

Başlangıç ve Son

Ezel denizi, muhabbetin zuhuruyla gizli hazineyi dışarı çıkarmak için coşup, sonsuz derinliğindeki dopdolu marifet sedeflerinde bulunan türlü hakikat mahzenlerini, benzeri olmayan gizli incileri, su üzerindeki hava kabarcıkları gibi izhar eder.

Vücûd (Varlık); ebediyet boğazının sahili, Ehad'ın zâtîyetinin gölgesi, insanın ayniyet mânâsı, irfan Nil'inin menbai, zuhur güneşinin doğduğu yer, şühûd kavramının belirlediği kadim demin menşei, sevinç nurlarının indiği yer, çağların devrinin kaynağı, vücûd ikliminin sultanı, şühûd ilminin ispatı, varoluş sırrına ermiş, tevhid kalesini fethetmiş, kâinat nizâmının kapısının anahtarı, cehalet karanlığının kandili, mantık ve kelâmın nizâmı, makam ve mertebelerin neticesi, sîreti dem sûreti âdem olan Hazret-i İnsân'ın pak gönlüne -ki ezel denizinin sahilidir- o eşsiz cevher olan gizli inciyi her dem yenilenen kudret dalgaları ile ilka eder. Ezelden ebede ezel denizinin ebedî sahili olan insân-ı kâmile cân u gönülden teveccüh edenler mahrum olmazlar, ümitsizliğe düşmezler. Elbette herkes, bulunduğu mertebeye göre, marifeti ve zevki miktarınca o zâttan feyz ve hisse alır. Allah şöyle buyurmuştur: *"Hiçbir şey yoktur ki hazineleri yanımızda olmasın. Biz onu ancak belli bir ölçüyle..."*⁷⁶ *"Bizim her birimizin bilinen bir makamı vardır."*⁷⁷

Ey tâlip, ey derde müptela olmayı derman kabul eden kimse ve ey Hakk yolunda canını başını terk eden mert kimse! Bu sözlerimizi dinle ki derya gibi coşasın. Şu anda ezel denizinden ebed sahiline böyle bir hakikat incisi zuhur etti. Kalp hazineni tüm fikirlerden temizle. Kadri ve

⁷⁶ Hicr Sûresi, 21. âyet.

⁷⁷ Sâffât Sûresi, 164. âyet.

Vicdanî dostluğun sohbeti ve rıdvanın rızası, mürşidin demidir. Rehber ile sekiz kat vicdan cennetini baştan sona seyret. Rûhu'l-Kuds'ün kuvâsı olan hurileri, gılmanları gör. Küllî aklın kuvâsı olan yüz binlerce yüce meleğin kanatlarıyla uç. Yüceler yücesinin son noktasına seyran ederek, mekânsızlık ikliminde, ehadiyetin arz-ı beyzasında, o yegâne Ahmedî incinin çadırında zât cemâlini müşahede eyle. *"Her nereye dönerseniz, Allah'ın vecihi oradadır."*⁹¹ *"Muhakkak ki bunda, kalbi olan yahut şahit olarak kulak veren kimse için bir öğüt vardır."*⁹² sırrına ermek senin için kolaylaşsın. *"Allah göklerin ve yerin nurudur."*⁹³ âyetinde buyurulduğu üzere, ilahî zât nurları denizine dal. Her vardan ve her yönden *"Ben Allah'ım."*⁹⁴; her uzvundan *"Ben Hakk'ım."* sadâsı zuhur etsin. Bu noktada, eğer dostun zamanın sahibi olan zât, sen de Ehlibeyt muhibbi isen, *"Selman biz Ehlibeyt'tendir."* sırrına mazhar olursun.

Şurası kesin olarak bilinmelidir ki, Ehlibeyt muhibbi ve velâyet dergâhının hizmetkârı olmayanlar için seyr ü sülûk etmek ve hakikat pîrinin cemâlini müşahede etmek mümkün değildir. Nitekim âyette, *"İşte bu, Allah'ın lütfudur. Onu dilediğine verir."*⁹⁵ buyurulmuştur.

Cemâziye'l-Evvel 1176 [Kasım 1762]

Ahkar-ı Âl-i Abâ Hâşim Mustafa

⁹¹ Bakara Sûresi, 115. âyet.

⁹² Kaf Sûresi, 37. âyet.

⁹³ Nûr Sûresi, 35. âyet.

⁹⁴ Kasas Sûresi, 30. âyet.

⁹⁵ Cum'a Sûresi, 4. âyet.

MEKTUPLAR

{1}

O'ndan başka ilah yoktur.

Devirlerimin neticesi, zikirlerimin en hayırlısı, Kâfi olan Allah'ın ilminin mazharı, saf nurun menbaı, irfanının aynı olan azizim, sultanım, Efendi hazretleri; mübarek vakitleriniz kutlu, her gününüz bayram olsun. Maddî ve manevî açıdan ilahî feyzin neşesi, sonsuz sırların kaynağı olunuz.

*“Kuşluk vaktine ve sükunet bulduğu zaman geceye and olsun ki.”*¹⁰⁴ âyetinin işaret ettiğiine vâkıf olanlar, *“Rabbin seni terk etmedi.”*¹⁰⁵ lütfuna mazhar olup, *“Rabbinin nimetini anlat.”*¹⁰⁶ zevkiyle rıdvan hazinesinin anahtarı olurlar. Hatta irfan Kevser'inin sâkisi olup, tâliplere ve âşıklara aşk ve muhabbetin saf şarabını sunarlar. Nitekim o irfan, onların muhabbet dolu kalp kâselerine, Allah'ın eli ile aynı olan bizim nutkumuzla konulmuştur. Yakîn zevkini talep etmelerini dilerim.

Allah'ın boyası ile süslenmiş mübarek halleri (*hil'at-i kudsiyyeyi*), dâima ehadiyete mazhar olmuş vücudunuzda müşâhede edip, zâhirî ve bâtinî safada olunuz. *“Safâm odur ki seni safâde görem.”* mefhumunca, fikriniz ve muhabbetiniz bir an bile derûnumuzdan çıkmaz. Bunu idrak edip, her hâl ve tavırda ilahî koruma altında olduğunuzdan şüphe etmeyiniz.

¹⁰⁴ Duhâ Sûresi, 1-2. âyetler.

¹⁰⁵ Duhâ Sûresi, 3. âyet.

¹⁰⁶ Duhâ Sûresi, 11. âyet.

Vâridât-ı Seyyid Mustafa Hâşim el-Üsküdârî

(Orijinal Metin - Transkripsiyon)

Mukaddime¹¹⁴

[Bismillâhirrahmânirrahîm.

Vâridât-ı Mensûre Dîvân-ı Manzûme li's-Seyyid Hâşim Mustafâ el-Üsküdârî el-Celvetî bi'l-cîm ve hüve ehaze't-tarîk an vâlidîhi es-Seyyid eş-Şeyh Yûsuf Pîr-i Sâni el-Bandırmavî ve sümme el-Üsküdârî ve hüve ehaze an vâlidîhi Şeyhi'ş-Şüyûh Şeyh Hâmid el-Morevî sümme el-Bandırmavî sümme el-Üsküdârî ve hüve ehaze an Şeyhi'ş-Şüyûh Şeyh Veliyyüddîn el-Mücâhid et-Tobhânevî ve hüve ehaze an Şeyhi'ş-Şüyûh ve Halîfeti'l-Hulefâ eş-Şeyh Muhammed Fenâi eş-şehîr bi-Cennet Efendi ve hüve ehaze an ârifî bi'l-lâh el-mûsıl ila'l-lâh gavsi'l-vâsılîn senedi'l-kâmilîn menba'î'l-esrârî'l-hakîka ve müctehidi etvârî't-tarîka es-Seyyid el-mes'ûd el-fâzıl el-mahmûd Hazret-i Pîr Hüdâyî eş-şehîr bi-Azîz Mahmûd Efendi el-Üsküdârî *kaddese-na'l-lâhu Te'âlâ bi-esrârîhi*.

Besmeyleyle hamd ü şükre mazhar oldu Mustafâ

Böyle zât-ı Hânedân'ı kim ide medh ü senâ

İmtisâl-i emr için sallû aleyhi ve's-selâm]¹¹⁵

[2a] *Salla'l-lâhümme ve sellim rûha külli'l-enbiyâ*

Ma'lûm ola ki çâr anâsır ve tabâyî'-i erba'a üzere mutlak rütbe-i insâniyyet dördtür. Evveli beşeriyet, ikinci melekîyyet, üçüncü sırr-ı rubûbiyyet, dördüncü sırr-ı ulûhiyyetdir. Ve her biri mazhar-ı kelâmdır ki rütbe-i mazhariyyetinden nutk ider. Mazhar-ı kelâm-ı beşeriyet olan

¹¹⁴ Milli Kütüphane Yz A 6165.

¹¹⁵ Bu nüshada (birinci paragrafı ve manzumu içeren) ilk sayfa eksiktir. Söz konusu kısım Süleymaniye Kütüphanesi Hüsvrev Paşa, 568 [1b] nolu nüshadan tamamlanmıştır.

یا حضرت پیرسید مصطفی ہاشم بابا ﷺ

Üsküdarlı Seyyid Mustafa Hâşim Baba'nın, *Vâridât'*ın yanı sıra dokuz mektubunu da içeren bu çalışmada, Hâşim Baba ve yolu hakkında bugüne kadar bilinmeyen pek çok husus gün ışığına çıkmaktadır. Meraklısı için son derece orijinal bilgiler içeren eserdeki fotoğraflar da, tarihî birer vesika hükmündedir.

"Şu cihâna dâim gelip giden Muhammed-Ali'dir ve Muhammed-Ali'nin devri dâimdir." hakikatine istinaden *Devr-i Dâim* ismiyle yayınlanan Hâşim Baba'nın *Vâridât'*ı; tamamen insan merkezlidir ve insan muamması çözülrse, kâinatta çözülmemiş bir nokta kalmayacağını bildirmektedir.

Hâşim Baba'nın, "Bismelenin sırları nelerdir? Kaç çeşit velâyet vardır? Hâtem-i Velâyet kimdir? Aşkın mâhiyeti nedir? Hazret-i Mûsâ aslında kimdir? Âlemlerin özellikleri, Kadir gecesinin bilinmeyen hakikatleri nelerdir?" gibi sorulara verdiği cevaplar, hakikat yolcularına âb-ı hayat sunacaktır.

Ehlibeyt'in bâtinî yolunun ezelden ebede nasıl deveran ettiğini ve Ehlibeyt'in hakikatinin, *vücûdun* en yüce hakikati olduğunu Hazret-i Hâşim'den dinlemek de; Ehlibeyt muhiplerine, sofra-yı Ali'den nimetlenmek zevkini verecektir.

REVAK
KİTABEVİ

